

A házasságtörő asszony

Nagyszerűen megszerkesztett evangéliumi szöveg. Szinte nem lehet találni benne olyan mondatot vagy szót, amelyet az ember zárójelbe tehetne, és a szöveg anélkül is olvasható, értelmezhető lenne. 2022. áprilisából kénytelen vagyok elutazni az időben visszafelé legalább 2000 évet. Egy zsidó szekta tagjai között formálódik a ma negyediknek nevezett evangélium írása Jézus életéről és tanításáról. Közel egy emberöltőre vagyunk attól az eseménytől, amikor a római hadsereg földig rombolta Jeruzsálemet és benne a legfontosabb áldozati kultusz helyét, a jeruzsálemi templomot.

A jeruzsálemi templom pusztulása után megszűnt az áldozatbemutatás. A választott nép vallási vezetőinek értelmezniük kellett a kialakult helyzetet, és megtalálni az Úrral való kapcsolat új útját és formáját. A templom pusztulása az istenképüket is átformálta, mert az Istennel való kapcsolatuk megmaradt az Úrnak addig bemutatott véres áldozatok nélkül is.

Hetente járok zsinagógába, és hetente kétszer hallgatom a Tóra és a Talmud rabbinikus magyarázatait. Amikor a megkövezés volt a téma (5Móz 22,24), a tanítás végén megkérdeztem, hogy körülbelül mikor volt az az időpont, amikor a zsidóságban még élt a megkövezés büntető intézménye. A kibrabbi nem tudott válaszolni, mert szerinte a valóságban talán sohasem történt ilyen büntetés, ez legfeljebb elrettentő figyelmeztetés lehetett. Legyen igaza!

Most pedig János evangélista leírása egy olyan történetet tár elénk, amikor Jézus lejövet az Olajfák hegyéről, elment a templomba tanítani. A történet abszurd, de nagyon jól összeállított. A megkövezés intézményével gondjuk lehetett a zsidóknak, mert kíváncsiak voltak arra, hogy Jézus egyetért-e ezzel a büntetési, kivégzési gyakorlattal. A történet csupa olyan vádlót vonultat fel, akik között nem volt egyetlen fanatikus sem, sőt a megcsalt férjet sem találjuk a történetben. Nem repült egyetlen kő sem az asszony felé. A tettenérők és a hozzájuk csatlakozók elgondolkodnak a saját helyzetükön. Magukba szállnak. Egyesével elmennek. Nem mernek ítéletvégrehajtókká válni. Talán végbement bennük valami változás. Erről a történet már nem beszél. De beszél arról, hogy mindenkivel szemben irgalmasságot kell gyakorolnunk. Mert Isten is ilyen.

Még teológus koromban hallottam a legszögedibb szögedi, Bálint Sándor híres néprajzkutató történetét, akit személyesen is ismerhettem. Amikor a házasságában nem adatott meg a gyermekáldás, szeretett felesége elment, és másik férfit keresett. Ebből a kapcsolatból élet fakadt, de a fiúgyermek születésekor az asszonyt elhagyta ez a másik férfi. A feleség a kórházból karján a kisbabájával a férje lakásához ment, és az ajtóban megkérdezte, hogy visszafogadja-e. Bálint Sándor pedig a gyermeket nevére vette, felnevelték, a feleségét pedig később a haláláig ápolta. Ez is egy történet. Ez is az irgalomról, a megbocsájtó szeretetről és nem a büntető ítélekezésről szól.

Testvérem! Te is szoktál ítélezni mások felett? Te még sosem hibáztál, vétkeztél? Megértő vagy elítélő vagy a másik ember hibáit, botlásait látva? Tudod-e, hogy Isten mindenkit szeret?

Lipien Mihály, Budapest